

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ
(НАЦКОМФІНПОСЛУГ)**

01001, м. Київ, вул. Б. Грінченка, 3, тел. 234-02-24, факс 235-77-51, Код ЄДРПОУ 38062828

15.06.2017 № 4613/13-5

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо направлення на погодження
проекту регуляторного акта

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, надсилає на погодження проект розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів зобов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (далі – проект розпорядження), розроблений з метою зменшення кількості випадків порушень прав споживачів страхових послуг та створення додаткових стимулів для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг.

Проект розпорядження було оприлюднено 17.02.2017 на офіційному сайті Нацкомфінпослуг. Протягом строку оприлюднення проекту розпорядження до Нацкомфінпослуг надійшли зауваження (пропозиції) від ПрАТ «Страхова компанія «ГАС» та ПАТ «НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОРАНГА». За результатами проведеної роботи з врегулювання розбіжностей у доопрацьованому проекті розпорядження враховано більшість зауважень та пропозицій, що надійшли від учасників страхового ринку (протокол розбіжностей додається).

Враховуючи викладене вище, просимо погодити проект розпорядження, розроблений з урахуванням висловлених у період оприлюднення проекту розпорядження суб'єктами господарювання зауважень, у зв'язку з необхідністю його подання до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

Додатки:

1. Копія розпорядження Нацкомфінпослуг від 01.06.2017 № 2173 на 1 арк. в 1 прим.
2. Проект розпорядження на 5 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу проекту розпорядження на 18 арк. в 1 прим.

4. Протокол розбіжностей до проекту розпорядження на 24 арк. в 1 прим.

5. Друкований варіант головної сторінки сайту в мережі Інтернет на 6 арк. в 1 прим.

Голова

І. Пашко

КОПІЯ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

01.06.2017

м. Київ

№ 2173

Про схвалення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 28 Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, підпункту 7 пункту 3 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Схвалити доопрацьований проект розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів ” (далі – проект розпорядження), що додається.

2. Організаційно-розпорядчому департаменту забезпечити оприлюднення проекту розпорядження.

3. Департаменту страхового регулювання та нагляду подати проект розпорядження для погодження до Державної регуляторної служби та заінтересованих органів.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Ястреба Д.А.

Голова Комісії

І. Пашко

Згідно з чинним законодавством відповідно до колегіального рішення Комісії

Протокол № 74 засідання
Комісії від 01.06.2017

СХВАЛЕНО

Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

01.06.2014 № 243

ПРОЕКТ

Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

Відповідно до пунктів 1 та 27 частини першої статті 28 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, підпункту 30 пункту 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23 листопада 2011 року № 1070, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Затвердити Зміни до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221, що додаються.

2. Департаменту страхового регулювання та нагляду разом з департаментом юридичного забезпечення подати це розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

3. Організаційно-розпорядчому департаменту забезпечити оприлюднення цього розпорядження після його державної реєстрації.

4. Це розпорядження набирає чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування.

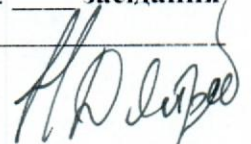
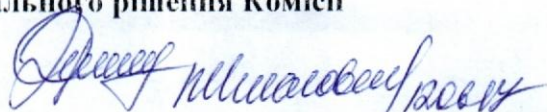
5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Ястреба Д.А.

Голова Комісії

І. Пашко

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення Комісії

Протокол № _____ засідання
Комісії від _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг

01.06.2014 № 2173

ЗМІНИ

до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів

1. Пункт 1.2 розділу I викласти в такій редакції:

„1.2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

внутрішній договір страхування – договір (електронний договір) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, який діє виключно на території України;

інформаційно-телекомунікаційна система (далі – ІТС) – сукупність інформаційних та телекомунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле і використовується страховиком для укладання внутрішніх договорів страхування відповідно до вимог законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції;

страховий поліс – єдина форма внутрішнього договору страхування, яка посвідчує укладення такого договору і затверджується Уповноваженим органом за поданням МТСБУ;

Уповноважений орган – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.”.

2. У розділі II:

1) підпункти 2.1.3 – 2.1.6 пункту 2.1 викласти в такій редакції:

„2.1.3. Посвідчувати факт укладання внутрішнього договору страхування шляхом надання поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, зразок якого затверджено Уповноваженим органом за поданням Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ), у паперовій формі або шляхом надсилання візуальної форми страхового поліса з відображенням даних електронними засобами у формі, придатній для сприйняття його змісту людиною та відтворення на папері.

2.1.4. Заповнювати поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до порядку заповнення поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, який встановлюється МТСБУ.

2.1.5. Внутрішній договір страхування набирає чинності з моменту, зазначеного в полісі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що посвідчує укладання такого договору, крім внутрішніх електронних договорів страхування.

2.1.6. Разом із полісом обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів безоплатно надає страхувальнику перелік представників страховика, уповноважених виконувати функцію такого страховика щодо опрацювання претензій в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, спеціальний знак та бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка в паперовій або електронній формі.”

2) пункти 2.2 та 2.3 викласти в такій редакції:

„2.2. При укладанні внутрішнього договору страхування щодо транспортного засобу, який підлягає обов'язковому технічному контролю, страховик зобов'язаний також дотримуватися такого:

2.2.1. Укладати договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів відповідно до Закону України “Про дорожній рух”, за умови проходження зазначеними транспортними засобами обов'язкового технічного контролю, якщо вони згідно з протоколом перевірки технічного стану визнані технічно справними на строк, що не перевищує строку чергового проходження транспортним

засобом обов'язкового технічного контролю відповідно до вимог Закону України "Про дорожній рух";

2.2.2. Інформація про укладення внутрішнього договору страхування щодо транспортного засобу, що підлягає обов'язковому технічному контролю, надається страховиком до єдиної централізованої бази даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

2.3. При укладанні внутрішнього електронного договору страхування страховик зобов'язаний:

2.3.1. Дотримуватися вимог законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції;

2.3.2 На вимогу страхувальника надати візуальну форму страхового поліса, що підтверджує укладення внутрішнього електронного договору страхування в паперовій формі, засвідчену підписом уповноваженої особи страховика."

3. Доповнити Положення після розділу II новим розділом такого змісту:

„III. Особливості укладання внутрішніх електронних договорів страхування

3.1. Для укладення внутрішнього електронного договору страхування власник транспортного засобу через ІТС виражає намір укласти договір страхування та вносить відомості, необхідні для укладення такого договору, що є заявою на страхування. Перелік відомостей, необхідних для укладення внутрішнього електронного договору страхування, визначається Моторним (транспортним) страховим бюро України (далі – МТСБУ) та оприлюднюються на офіційному веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.

3.2. Страховик на підставі отриманої через ІТС заяви на страхування формує пропозицію укласти внутрішній електронний договір страхування у формі проекту страхового поліса, яка реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Пропозиція укласти внутрішній електронний договір страхування направляється страховиком власнику транспортного засобу через ІТС і є чинною до закінчення доби, в якій вона була сформована.

3.3. Перелік відомостей, які повинні міститися у пропозиції укласти внутрішній електронний договір страхування, затверджуються МТСБУ та оприлюднюються на офіційному веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.

3.4. МТСБУ забезпечує можливість перевірки факту реєстрації пропозиції укласти внутрішній електронний договір страхування в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та оприлюднює на офіційній веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ інформацію про

спосіб перевірки факту реєстрації пропозиції щодо укладення внутрішнього електронного договору страхування.

Інформація про спосіб перевірки власником транспортного засобу факту реєстрації конкретної пропозиції укласти внутрішній електронний договір страхування в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів повинна міститись у такій пропозиції.

3.5. Якщо власник транспортного засобу погоджується з отриманою пропозицією укласти внутрішній електронний договір страхування, то він надає страховику через ІТС відповідь про прийняття пропозиції (акцепт) укласти внутрішній електронний договір і підписує внутрішній електронний договір страхування через ІТС відповідно до законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції.

3.6. Після підписання власником транспортного засобу внутрішнього електронного договору страхування в порядку, визначеному цим Положенням, до закінчення доби, в якій була сформована пропозиція укласти внутрішній електронний договір страхування, страховик зобов'язаний зареєструвати страховий поліс в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та направити страхувальнику підтвердження вчинення електронного правочину (укладення внутрішнього електронного договору страхування) шляхом надсилання електронного документа – візуальної форми страхового поліса.

3.7. Разом із підтвердженням вчинення електронного правочину страховик направляє страхувальнику інформацію, передбачену підпунктом 2.1.6 пункту 2.1 розділу II цього Положення.

3.8. Внутрішній електронний договір страхування вважається укладеним з моменту одержання страховиком відповіді про прийняття власником транспортного засобу пропозиції укласти внутрішній електронний договір страхування.

3.9. Внутрішній електронний договір страхування набирає чинності з моменту початку його дії, зазначеного у страховому полісі, але не раніше дати його реєстрації у єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.”.

**Заступник директора
департаменту - начальник
відділу інспектування та
захисту прав споживачів
на ринку страхування**

Р. Шимановська

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – проект Положення)

І. Визначення проблеми

Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221 (далі – Положення).

На сьогодні факт укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів посвідчуються бланком поліса (у паперовій формі) за формою, встановленою Уповноваженим органом.

Зразком поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 29.08.2011 № 558, передбачено, що договір набирає чинності з початку зазначеного строку його дії, тобто з моменту укладання договору страхування.

Разом із тим на ринку обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів існують такі проблеми, пов'язані з укладанням поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовій формі:

1. За даними МТСБУ кількість фальшивих, втрачених та неповернених полісів страховиками-членами МТСБУ (визнаних банкрутами) наведені нижче:

Кількість укладених у 2015- 2016 рр. внутрішніх договорів страхування, шт.	Кількість виданих бланків страховикам – членам МТСБУ, шт.	з них: зіпсованих бланків, шт.	з них: втрачених, шт.	з них: неповернених страховиками - членами МТСБУ, яких визнано банкрутами, шт.
6 936 692	6 941 234	362 854	27 702	67 121

2. Поширеність випадків страхового шахрайства з метою отримання незаконного страхового відшкодування, в тому числі факти підробки паперових бланків внутрішніх договорів страхування та укладання договорів страхування після настання страхового випадку.

3. Значні витрати страховиків-членів МТСБУ на виготовлення та адміністрування дистрибуції бланків полісів у паперовій формі (за експертними оцінками МТСБУ оцінюються на рівні 100 млн. грн. на рік), що, як наслідок, призводить до збільшення витрат страховиків та страхувальників. Також відповідно до законодавства при укладанні внутрішніх договорів страхування встановлено розмір нормативу витрат на ведення страхової справи (який включає і винагороду страхових агентів) на рівні 20 відсотків від страхового платежу. Разом з тим за експертними оцінками МТСБУ, враховуючи значну конкуренцію між страховиками, які укладають договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, розмір «прихованої» винагороди страховим агентам становить більше 50 % від страхового платежу, що суттєво пливає на показники платоспроможності страховиків.

4. Відсутність технічних можливостей у МТСБУ оперативно в режимі онлайн здійснювати моніторинг кількості укладених договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та дотримання страховиками своїх зобов'язань за такими договорами. Страховики, які втратили право на укладання таких договорів, зокрема після анулювання ліцензії на провадження обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, можуть укладати такі договори, за наявності бланків полісів у такого страховика.

До Нацкомфінпослуг постійно надходять скарги щодо невиконання страховиками зобов'язань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, пов'язаних із укладанням таких договорів у паперовій формі (за наявності у споживача поліса в паперовій формі інформація до єдиної централізованої бази даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (далі – ЄЦБД) стосовно факту укладання такого договору не внесена).

У зв'язку і набранням чинності Законами України «Про електронну комерцію» та «Про електронні документи та електронний документообіг» також існує необхідність врегулювати питання укладання електронних договорів страхування для суб'єктів господарювання, які на сьогодні мають таку технічну можливість.

Також відповідно до вимог частини першої статті 205 Цивільного кодексу України правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі і сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом. Разом з тим, враховуючи територіальну розгалуженість надання страхових послуг та низький рівень технічного оснащення більшості власників транспортних засобів (споживачів страхових послуг), необхідно забезпечити державне регулювання зазначеного питання з урахуванням інтересів усіх верств населення, в тому числі малозабезпечених.

Саме тому Нацкомфінпослуг розроблено проект регуляторного акта, за поданням МТСБУ, з метою вдосконалення порядку укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, якісної організації обміну інформацією між страховиками та МТСБУ про укладені внутрішні

договори страхування, а також з метою унеможливлення порушення прав споживачів страхових послуг.

Важливість розв'язання зазначеної проблеми саме шляхом державного втручання можна охарактеризувати за допомогою таких показників:

- кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія регуляторного акта, станом на 01.05.2017 – 56 страховиків членів-МТСБУ;
- за період з 01.01.2016 по 31.12.2016 включено 6 страховиків з ризикових видів страхування до Державного реєстру фінансових установ та виключено 47 страховиків з ризикових видів страхування, у 2017 році – виключено 1 страховика з ризикових видів страхування;
- протягом 2016 року було видано 1 ліцензію на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та анульовано 7 ліцензій;
- до державного та місцевих бюджетів сплачено за видачу ліцензій 1450 гривень.

За 2016 рік обсяг валових страхових премій з автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») збільшився на 17,9 %, обсяг валових страхових виплат зріс на 21,4 %. При цьому частка валових страхових премій та валових страхових виплат страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів в автострахуванні становить 37,4 % та 36,4 % (відповідно). Надходження валових страхових премій при страхуванні наземного транспорту за 2016 рік збільшилося на 20,3 % у порівнянні з 2015 роком і становило 4604,0 млн. грн, при страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів обсяг валових страхових премій збільшився на 14,5 % і становив 3468,1 млн. грн.

Очікуваними результатами прийняття акта є посилення захисту майнових прав страхувальників за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, зростання рівня довіри населення до ринку страхування та створення умов для сталого розвитку ринку страхування.

Розв'язання проблеми справляє вплив на такі основні групи учасників ринку страхування:

Групи	Так	Ні
Громадяни	Так	
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання,	Так	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		Ні (страховики не відносяться до суб'єктів малого підприємництва)

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування

цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» контроль за інформаційним наповненням ЄЦБД здійснюється МТСБУ, а захист прав споживачів фінансових послуг здійснюється Нацкомфінпослуг відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Отже, ринок не регулює цього питання.

Також проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки здійснення якісного контролю за використанням паперових бланків договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на сьогодні не є можливим, враховуючи той факт, що контроль за страховими агентами (за участю яких укладається більшість таких договорів) здійснюється виключно страховиками, а не МТСБУ та Нацкомфінпослуг.

Для розв'язання проблеми пропонується прийняти проект регуляторного акта, що дозволить:

забезпечити впровадження організаційно-правових засад діяльності у сфері електронної комерції;

зменшити кількість випадків порушень прав споживачів страхових послуг, шляхом унеможливлення випадків надання страховиком або страховим агентом поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовому вигляді без відповідної реєстрації в ЄЦБД;

забезпечити укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що забезпечує можливість укладання таких договорів;

зменшити адміністративні затрати страховиків та МТСБУ, а також адміністративні витрати Нацкомфінпослуг на проведення заходів реагування та застосування заходів впливу відповідно до законодавства.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми, є:

забезпечення прийняття регуляторного акта, що сприятиме суттєвому скороченню часових та матеріальних витрат суб'єктів господарювання;

зменшення розміру винагороди страхових агентам при укладанні внутрішніх договорів страхування, що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування;

зменшення кількості випадків порушень прав споживачів страхових послуг, шляхом унеможливлення випадків надання страховиком або страховим агентом поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовому вигляді без відповідної реєстрації в ЄЦБД або укладання страховиком договорів страхування після анулювання такому страховику ліцензії на провадження відповідного виду страхування;

створення додаткових стимулів для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг внаслідок застосування сучасних ІТ-технологій;

зменшення адміністративних затрат Нацкомфінпослуг при розгляді скарг та звернень фізичних та юридичних осіб щодо невиконання страховиками

зобов'язань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

забезпечення укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів із перехідним періодом, що забезпечує можливість укладання таких договорів одночасно у паперовій та електронній формі, що враховує потреби споживачів страхових послуг, які не мають технічної можливості укласти електронний договір (враховуючи необхідність забезпечення надання страхових послуг на всій території України).

Прийняття регуляторного акта сприятиме ефективному виконанню покладених на Нацкомфінпослуг повноважень щодо державного регулювання діяльності з надання фінансових послуг.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Серед способів досягнення цілей державного регулювання ринків фінансових послуг можна запропонувати такі альтернативні способи досягнення цілей:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Збереження status quo Спосіб оцінюється як такий, що потребує державного втручання	Збереження існуючого стану законодавства, яким визначено укладання договорів виключно в паперовій формі шляхом видачі бланка поліса страхувальнику. Тобто, проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки можливість укладання внутрішніх електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до Закону України «Про електронну комерцію» на сьогодні не визначено.
Альтернатива 2 Забезпечує досягнення цілей державного регулювання	Прийняття запропонованого проекту регуляторного акта. Запропонований спосіб розв'язання зазначеної проблеми є найбільш доцільним з огляду на можливість скоротити матеріальні та часові витрати МТСБУ та страховиків, а також забезпечити захист прав споживачів.

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей державного регулювання страхової діяльності вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави та суб'єктів господарювання становлять:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Існуючий стан законодавства дозволить залишити відпрацьовану роками процедуру укладання договорів обов'язкового	Часові та адміністративні витрати Нацкомфінпослуг пов'язані з: 1) розглядом Нацкомфінпослуг заяв, скарг, документів, що надходять до Нацкомфінпослуг стосовно порушень

	страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів	умов укладання договорів страхування від фізичних та юридичних осіб; 2) прийняттям рішень про застосування заходів впливу та заходів реагування, в разі порушення страховиками законодавства про фінансові послуги, в тому числі їх страховими агентами; 3) забезпеченням зберігання документів, пов'язаних із застосуванням заходів впливу та заходів реагування до страховиків.
Альтернатива 2	<p>Позитивні результати прийняття акта:</p> <p>1) реалізація положень Закону України «Про електронну комерцію»;</p> <p>2) зменшення кількості заяв, скарг та документів, які надходять від фізичних та юридичних осіб у перший рік після прийняття регуляторного акта на 10-15% і на 15-20% протягом наступних 2 років, що зменшить адміністративне навантаження на працівників Нацкомфінпослуг;</p> <p>3) зменшення розміру винагороди страховим агентам при укладанні внутрішніх електронних договорів протягом першого року після прийняття регуляторного акта до рівня 10-12%;</p> <p>4) запровадження можливості укладення електронного договору страхування забезпечить 100% внесення інформації про такі договори страхування до ЄЦБД (на сьогодні за даними МТСБУ інформація про 70 % укладених договорів у паперовій формі вноситься до ЄЦБД протягом 15 днів з дня укладання);</p> <p>5) унеможливлення внесення інформації про договори страхування, укладені страховиками, які не мають</p>	Витрати Нацкомфінпослуг в зв'язку з прийняттям регуляторного акта відсутні.

права укладати договори страхування після анулювання ліцензії на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.	
--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян (споживачі фінансових послуг):

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Вигоди для громадян (споживачів страхових послуг) відсутні, оскільки існуючий стан нормативного регулювання зазначених відносин є недосконалим, про що свідчить кількість звернень фізичних та юридичних осіб. До Нацкомфінпослуг за період з 01.10.2016 по 31.03.2017 надійшло 2617 звернень фізичних та юридичних осіб (враховуючи звернення народних депутатів України, листи Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, комітетів Верховної Ради України, міністерств та відомств тощо) з питань страхової діяльності, що на 332 звернення більше, ніж за аналогічний період.</p>	<p>Часові витрати громадян на сьогодні складаються з оформлення та надсилання документів до Нацкомфінпослуг щодо порушення своїх прав, як споживачів страхових послуг (до Нацкомфінпослуг за період з 01.10.2016 по 31.03.2017 надійшло 2617 звернень фізичних та юридичних осіб).</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняття регуляторного акта дозволить запобігти порушенню прав споживачів фінансових послуг за внутрішніми договорами страхування і позитивними результатами прийняття акта будуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зменшити кількість випадків внесення інформації про договори страхування укладені страховиками, які не мають право укладати договори страхування; - додатковий захист прав 	<p>За прогнозними даними кількість звернень громадян суттєво зменшиться у зв'язку зі зменшенням кількості порушень прав споживачів за договорами страхування, що призведе відповідно до зменшення часових витрат громадян.</p>

	<p>споживачів щодо виконання зобов'язань страховиками;</p> <p>- зменшення вартості внутрішніх договорів страхування, як наслідок зменшення розміру винагороди страховим агентам при укладанні внутрішніх електронних договорів;</p> <p>- зростання рівня довіри громадян до фінансових установ та послуг, які ними надаються.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	56	-	-	56*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	100 %	-	-	X

* кількість суб'єктів господарювання, на які розповсюджується дія регуляторного акта станом на 01.05.2017

Сфера інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Незмінність законодавства протягом певного часу дозволила суб'єктам господарювання адаптуватися до його вимог, разом із тим довела неефективність державного регулювання цього питання щодо порядку укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.</p> <p>Також після прийняття Закону України «Про електронну комерцію» суб'єкти господарювання обмежені в можливості укладання внутрішніх електронних договорів страхування, що зменшує їх конкурентоздатність.</p>	<p>Матеріальні та часові витрати суб'єктів господарювання складаються з:</p> <p>1) витрат на придбання, облік та контроль за зберіганням та використанням бланків полісів у паперовій формі;</p> <p>2) затрат на виплату страхових відшкодувань за фактично укладеними страховими агентами договорами страхування та/або сплату штрафних санкцій у разі порушення ними законодавства, оскільки відповідальність за дії страхового агента несе страховик.</p> <p>За експертними оцінками МТСБУ, затрати на організацію перевірок осіб щодо укладання договорів страхування у паперовій формі, становлять 104 млн. грн на рік (з урахуванням кількості страхових агентів – 14750, підрозділів страхових компаній – 2180, кількості інших</p>

		точок продажу (включаючи банківську мережу) – 18 000).
Альтернатива 2	<p>Вигодами суб'єктів господарювання є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення додаткових стимулів для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг внаслідок застосування сучасних ІТ-технологій; - посилення контролю при укладанні договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; - створення умов для реалізації засад електронної комерції у сфері страхування; - зменшення розміру винагороди страховим агентам при укладанні внутрішніх договорів страхування, що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування. 	Матеріальні та часові витрати суб'єктів господарювання будуть полягати в необхідності впровадження ІТC страховика, розробки технічного завдання та впровадження системи укладання внутрішніх електронних договорів страхування, у разі наявності у страховика технічної можливості укладати договори страхування із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	672 400 (витрати на друк полісів, перевірку осіб, які укладають договори страхування, найм та навчання додаткового персоналу, звітування перед МТСБУ щодо використаних бланків тощо)
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	200 000 (в перший рік) (впровадження системи укладання електронних договорів страхування, витрати на програмне забезпечення тощо) (10 000 в наступні роки)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання, зазначені в розділі I цього регуляторного акта, не можуть бути досягнуті і не враховують інтересів суб'єктів

			господарювання.
Альтернатива 2	3		Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою, оскільки враховані інтереси держави та суб'єктів господарювання.
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Збереження існуючого стану законодавства, яким визначено укладання договорів виключно в паперовій формі шляхом видачі бланка поліса. Тобто, проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки можливість укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до Закону України «Про електронну комерцію» на сьогодні не визначено.	Залишення існуючого стану регулювання цього питання призведе до невиконання вимог Закону України «Про електронну комерцію» та необхідності застосовувати неефективні заходи впливу та заходи реагування з боку регулятора. Витрати регулятора та суб'єктів господарювання, пов'язані з виконанням вимог регуляторного акта, є найбільшими.	Рейтинг 1 бал присвоєний у зв'язку з тим, що альтернатива обумовлює збереження існуючого стану законодавства, що регулює зазначене питання та не сприяє ефективному регулюванню ринків фінансових послуг.
Альтернатива 2	Вигодами суб'єктів господарювання є: - створення додаткових стимулів для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг внаслідок застосування сучасних ІТ-технологій; - контроль за укладанням договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів; - створення умов для електронної комерції у сфері страхування; - зменшення розміру винагороди страхових	Забезпечення виконання вимог Закону України «Про електронну комерцію» та адміністративні витрати Нацкомфінпослуг у зв'язку з прийняттям регуляторного акта відсутні.	Рейтинг 3 бали присвоєний, оскільки при цій альтернативі будуть враховані всі інтереси суб'єктів господарювання та розв'язані проблеми, визначені в розділі 1 цього аналізу регуляторного впливу.

	агентам при укладанні внутрішніх договорів страхування, що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	При цій альтернативі не будуть розв'язані проблеми, визначені в розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Витрати суб'єктів господарювання є найбільшими і становлять 672 400 грн.	Неприйняття акта призводить до порушення прав суб'єктів господарювання щодо способів укладання договорів страхування засобами телекомунікаційного зв'язку та порушень прав споживачів страхових послуг, у разі невнесення інформації до ЄЦБД про укладені договори страхування.
Альтернатива 2	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу. Витрати коштів суб'єктів господарювання при цій альтернативі є найнижчими, оскільки зменшуються витрати на найм та навчання додаткового персоналу. Бюджетні витрати Нацкомфінпослуг відсутні.	На запровадження регуляторного акта може вплинути такий зовнішній чинник, як перерозподіл повноважень державного регулювання фінансової діяльності від Нацкомфінпослуг до НБУ та НКЦПФР, що передбачено проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» (реєстр. № 2413а від 20.07.2015), який вніс на розгляд Верховної Ради Президент України.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розв'язується шляхом забезпечення укладання внутрішніх електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Для розв'язання проблеми пропонується прийняти проект регуляторного акта, що дозволить:

забезпечити спрощення порядку укладання договорів страхування як для страховиків, так і споживачів страхових послуг, що сприятиме суттєвому скороченню часових та матеріальних витрат суб'єктів господарювання;

зменшення розміру винагороди страховим агентам при укладанні внутрішніх договорів страхування до рівня 10-12%, що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування;

зменшити кількість випадків порушень прав споживачів страхових послуг, шляхом унеможливлення випадків надання страховиком або страховим агентом поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовому вигляді без відповідної реєстрації в ЄЦБД або укладання таких договорів страховиками після анулювання ліцензії на провадження відповідного виду страхування;

створити додаткові стимули для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг;

зменшити бюджетні витрати Нацкомфінпослуг на адміністрування заходів впливу за результатами розгляду скарг, звернень фізичних та юридичних осіб, що надходять до Нацкомфінпослуг щодо невиконання страховиками зобов'язань за внутрішніми договорами страхування;

забезпечити укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що дозволить реалізувати положення Закону України «Про електронну комерцію».

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт поширюватиметься на страховиків, що є членами МТСБУ та здійснюють діяльність з укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, наведено в додатку 1 до цього регуляторного акта та бюджетних витрат Нацкомфінпослуг, на виконання вимог регуляторного акта з адміністрування та регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва наведено в додатку 2 до цього регуляторного акта.

Витрати страховиків на виконання цього регуляторного акта будуть полягати у необхідності розробки технічного завдання та впровадження системи

надання інформації про укладені внутрішні договори страхування до ЄЦБД при укладанні внутрішніх електронних договорів (одноразово при впровадженні).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Регуляторний акт має набрати чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Надходжень до державного та місцевого бюджетів і державних цільових фондів, що пов'язані з дією регуляторного акта, не передбачається.

Кількісні показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та підлягають контролю:

дія регуляторного акта буде поширюватися на 56 страховиків;

кількість зіпсованих бланків та втрачених полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у 2015 році та у 2016 році становить 362 854 шт. та 27 702 шт. відповідно.

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта буде здійснюватися шляхом оприлюднення його в офіційних друкованих виданнях. Проект регуляторного буде оприлюднено на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет.

Часові витрати суб'єктів господарювання полягають у налагодженні та впровадженні системи надання інформації до ЄЦБД про укладені внутрішні електронні договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Якісними показниками результативності будуть:

зменшення випадків зловживань з боку недобросовісних агентів (у випадках, коли договір страхування є фактично укладеним, страховик несе відповідальність за цим договором, але страхові платежі йому не перераховані), що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування;

зменшення кількості випадків порушень прав споживачів страхових послуг шляхом унеможливлення випадків надання страховиком або страховим агентом поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовому вигляді без відповідної реєстрації в ЄЦБД або після анулювання страховику ліцензії на провадження відповідного виду страхування.

Висновок щодо якісних показників регуляторного акта можна буде зробити за результатами застосування його норм на практиці.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження здійснювалось до дня набрання чинності проектом регуляторного акта з метою оцінки стану суспільних відносин, на врегулювання яких спрямована дія акта.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом державного контролю за дотриманням страховиками вимог законодавства, встановлених щодо порядку укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися статистичним/соціологічним методом.

Повторне відстеження буде проведене через рік після набрання чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності – кожних три роки після повторного відстеження.

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта буде здійснюватися шляхом оприлюднення його в офіційних друкованих виданнях. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не будуть залучатися для проведення відстеження.

Аналіз регуляторного впливу підготовлено департаментом страхового регулювання та нагляду Нацкомфінпослуг (01601, м. Київ, вул. Б.Грінченка, 3, тел. 234-89-63).

Голова Нацкомфінпослуг

І. Пашко

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта
(альтернатива 2 прийняття проекту регуляторного акта)

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Оціночне 200 000,00	Оціночне 10 000,00
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані з веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень		
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + + 7 + 8), гривень	200 000,00	10 000,00
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	56*	56
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	11 200 000,00	560 000,00

* Розрахунок витрат суб'єктів господарювання наведено з розрахунку витрат на всіх суб'єктах господарювання, що підпадають під дію положень цього регуляторного акта (страховики, які є членами МТСБУ та мають чинні ліцензії на провадження цього виду страхування).

Разом із тим на сьогодні за експертними оцінками МТСБУ більше 15 страховиків членів – МТСБУ вже укладають договори із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем. Отже, витрати становитимуть для 41 страховика – 8 200 000 грн).

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	200 000*	10 000	560 000,00

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу,	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

	витрати на експертизи, тощо)	(за рік - стартовий)		
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-
Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)		Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	відсутні		відсутні

*Розрахунок проводився виходячи з наступних умов:

1. Запровадження можливості укладання електронних договорів страхування, враховуючи середні ціни на зазначені послуги за експертними оцінками МТСБУ, становить на одного страховика 200 000 грн (розробка технічного рішення - 50 000 грн, інтеграція з сервісами ЄЦБД - 50 000 грн, інтеграція з обліковою системою страховика - 50 000 грн, додаткові витрати 50 000 грн). Вартість подальшої технічної підтримки після впровадження системи на одного страховика становитиме 10 000 грн на рік.

Зазначені витрати будуть компенсовані страховиком, який укладає в середньому 4000 договорів на місяць (в середньому 180 договорів на день) протягом першого року впровадження регуляторного акта (зменшення витрат на дистрибуцію на одного страховика становить 1,8 млн.грн.). При можливостях вводу в систему ЄЦБД в середньому 60 полісів на день, прийняття регуляторного акта сприятиме економії часових витрат як мінімум 2 спеціалістів операційного обліку, які забезпечують внесення інформації за укладеними внутрішніми договорами страхування (один спеціаліст окремо залучається для адміністрування агентської винагороди). Заробітна плата одного спеціаліста з урахуванням сплати податків та витратами на організацію робочого місця становить 10 000 грн, отже щомісячна економія одного страховика становитиме в середньому 20 000 грн (на рік така економія становитиме 240 000 грн).

2. Операційні витрати страховика на друк бланків полісів (при вартості бланка поліса 3,15 грн) становлять у середньому 12 600 грн на місяць (на рік – 151 200 грн). Загальна економія на витрати оборотних активів, включаючи поштові витрати, становитиме 216 200 грн на рік на одного страховика.

Разом із тим на сьогодні за експертними оцінками МТСБУ більше 15 страховиків членів – МТСБУ вже укладають договори із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем. Отже, витрати становитимуть для 41 страховика – 8 200 000 грн).

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ**на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва**

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:
Нацкомфінпослуг

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	-	-	-	-	-
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	-	-	-	-	-
Разом за рік	-	-	-	-	-
Сумарно за п'ять років	-	-	-	-	-

ПРОТОКОЛ РОЗБІЖНОСТЕЙ

до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Положення про особливості укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»

Робота, проведена з урегулювання розбіжностей: в період оприлюднення проекту розпорядження надійшли зауваження (пропозиції) від ПАТ «НАСК «Оранта» та ПрАТ «СГ «ТАС». Робота з урегулювання розбіжностей проводилась, оскільки пропозиції надійшли в період оприлюднення проекту розпорядження. Членом Комісії Ястребом Д.А. було взято участь у круглому столі «Актуальні питання впровадження Електронного полісу в Україні» за участю страховиків-членів МТСБУ, засідання якого відбулося 28.03.2017.

Редакція спірної частини проекту акта	Орган, який подав зауваження (пропозиції) і їх зміст	Рішення головного розробника щодо врахування зауважень (пропозицій). Мотиви їх відхилення зауважень в цілому чи частково
Проект розпорядження		
	<p style="text-align: center;">ПАТ «НАСК «Оранта»</p> <p>Згідно з цим Розпорядженням Положення про особливості укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів в редакції від 02.02.2017 вступає в дію через 3 місяці з дня його офіційного опублікування. Це означає, що з цього моменту будь-яка фізична чи юридична особа матиме право вимагати у будь-якого страховика, що здійснює ОСЦПВВНТЗ, укладення електронного договору. При цьому можливість укладання договору шляхом видачі паперового поліса буде зберігатися впродовж 12 місяців. Такі умови реалізації проекту не є прийнятними з декількох причин.</p> <p>По-перше, станом на сьогодні сервіс укладення електронного договору з ОСЦПВВНТЗ страховиками не підтримується внаслідок відсутності для цього необхідної нормативної бази. Відповідно й програмне забезпечення для реалізації такого сервісу відсутнє як у страховиків, так і в МТСБУ. Впровадження такого сервісу є складною,</p>	

багаторівневою технологічною процедурою. Термін його впровадження на сьогодні не розраховувався і не затверджений. Водночас, за аналогією з впровадженням подібних нововведень в МТСБУ, навіть меншого масштабу, експертно цей термін можна оцінити приблизно не менше ніж в один рік. Слід взяти до уваги, що життєвий цикл впровадження програмного забезпечення такого рівня повинен включати:

- обрання виконавця робіт в МТСБУ та підписання з ним договору;
- розроблення та затвердження технічного завдання на розроблення програмного забезпечення в МТСБУ та його аудит в НКРЗІ;
- розроблення програмного продукту МТСБУ;
- надання страховикам програмного інтерфейсу для доопрацювання їх корпоративного програмного забезпечення;
- доопрацювання корпоративного програмного забезпечення страховиками;
- тестування програмного забезпечення в тестовому середовищі;
- підведення підсумків тестування страховиками та МТСБУ;
- доопрацювання страховиками та МТСБУ програмного забезпечення згідно з зауваженнями, отриманими в ході тестування;
- проведення дослідно-промислової експлуатації;
- нового програмного забезпечення;
- введення у промислову експлуатацію нового програмного забезпечення.

Слід також зауважити, що будь-які підготовчі роботи, які сьогодні частково провадяться страховиками і МТСБУ з метою прискорення впровадження проекту «електронний поліс», носять попередній характер та все одно потребуватимуть актуалізації та всіх стадій життєвого циклу впровадження нового програмного забезпечення та нових бізнес-процесів загалом.

По-друге, надання страховикам-членам МТСБУ права укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ створює для 8 млн. власників наземних транспортних засобів додаткові, неможливі за нинішньої нормативної бази, що передбачає тільки паперовий поліс, зручності і можливості. Відповідно, за умови паралельного існування електронного та паперового полісів, страховики, які матимуть змогу укласти договори як в паперовій, так і в електронній формах, матимуть суттєві конкурентні переваги порівняно з страховиками, які такої змоги не матимуть.

Водночас, окремі страховики вже почали активно впроваджувати інформаційні системи для укладення електронних договорів з добровільних видів страхування. За умови замалого терміну відкладальної умови щодо набрання чинності Положення про особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ, страховики будуть поставлені в різне становище:

- ті страховики, які вже впровадили інструменти електронної комерції з добровільних видів страхування, отримують додаткові переваги в конкуренції на ринку ОСЦПВВНТЗ;

- натомість ті страховики, які, не маючи такого обов'язку, встановленого державою, не мають розвинених інструментів електронної комерції з добровільних видів страхування, будуть поставлені у не вигідне становище у конкуренції.

У зв'язку з цим прийняття розпорядження Нацкомфінпослуг, яким затверджується Положення про особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ, в частині набрання ним чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування може матиме ознаки антиконкурентних дій згідно з статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

По-третє, строк, передбачений проектом Розпорядження, щодо паралельного обігу електронних та паперових полісів, не можна вважати заміником строку, на який відкладається набуття чинності Положення про

особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ.

Насамперед, це зумовлюється тим, що з моменту набуття чинності цього Положення страховальники матимуть право вимагати у страховиків нового сервісу, який ті не зможуть надати через необхідність розроблення та впровадження нового програмного забезпечення. Це дискредитуватиме страховиків, МТСБУ та врешті-решт і державу в очах мільйонів власників наземних транспортних засобів.

А крім цього, ідея паралельного обігу договорів двох типів для забезпечення на період започаткування укладання електронних договорів від негативних наслідків збоїв у новій системі, зводиться нанівець тим, що більшість цього часу буде використано тільки на розроблення програмного забезпечення.

По-четверте, встановлений у проекті розпорядження строк паралельного обігу паперових та електронних полісів 12 місяців є не зовсім достатнім для виявлення всіх недоліків системи укладенням електронних договорів та їх виправлення.

Слід взяти до уваги, що користувачами цієї системи будуть не тільки працівники МТСБУ, працівники та агенти страховиків, працівники брокерів, а й мільйони власників наземних транспортних засобів.

Як показує практика впровадження європротоколів, перші місяці підуть лише на роз'яснювальну роботу. А ще потрібен буде час на збирання та узагальнення відгуків користувачів системи та її удосконалення. І нарешті, щонайменше декілька місяців потрібно залишити на розроблення проектів та внесення змін до документів з впровадження електронного договору, якщо у таких невідкладних змінах виникне потреба.

Враховуючи наведене, пропонуємо встановити у проекті Розпорядження:

- такий строк набуття чинності Положення про особливості укладання електронних договорів

ОСЦПВВНТЗ, який визначити на підставі опрацьованого графіка виконання всіх робіт, необхідних для забезпечення надійного, безперебійного та безпечного функціонування програмного забезпечення, що підтримуватиме укладання електронних договорів;

такий строк паралельного обігу паперових та електронних полісів, який забезпечує виявлення основних недоліків системи укладання електронних договорів та своєчасне їх виправлення.

Вважаємо, що строк набуття чинності Положення про особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ не може бути меншим **одного року**, а строк паралельного обігу паперових та електронних полісів не повинен встановлюватися у проекті Розпорядження взагалі для того, щоб мати змогу його визначити на підставі аналізу ефективності, надійності, безпечності функціонування системи укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ і ввести в дію **окремим рішенням Нацкомфінпослуг**.

ПРАТ «СГ «ТАС»

VI. Відповідно до Проекту Розпорядження, це розпорядження набирає чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування.

Відповідно до Проекту Розпорядження, Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221(із змінами), втрачає чинність через 12 місяців з дня набрання чинності цим розпорядженням.

Водночас на даний час, ІТС МТСБУ знаходиться на стадії розробки, та не доступна для тестування Страховиками. Після розробки ІТС, потрібен час для її пробного тестування Страховиками, та доопрацювання системи за результатами проведеного тестування.

Крім того, звертаємо Вашу увагу, що останнім часом в Україні, як і у світі значно підвищується рівень кіберзлочинності, і як наслідок підвищується кількість шахрайства та викрадення персональних даних осіб, зокрема через фішингові сайти та повідомлення. Наприклад в Росії <http://www.vedomosti.ru/finance/articles/2017/02/05/676249-elektronnoe-osago> <http://www.ntv.ru/novosti/1752678/>. Така тенденція призводить до необхідності створення ІТС з високим рівнем захисту та проведення роз'яснювальної роботи серед страхувальників, а також забезпечення на рівні держави механізмів боротьби з таким видом шахрайства

Враховуючи важливість та соціальну значимість обов'язкового страхування власників наземних транспортних засобів, вважаємо, що запровадження ІТС з укладання електронного полісу має бути запроваджено після проведення аудиту та погодження ІТС Уповноваженим органом, а також за умови внесення змін до спеціального Закону «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» та ЗУ «Про страхування». Така позиція повністю відповідає існуючій діловій практиці та нормам чинного законодавства. Зокрема до функцій Нацфінпослуг належить аудит бізнес-процесів і ІТС учасників недержавного пенсійного страхування, до функцій Національного банку належить оверсайт платіжних систем—оцінювання діючих у країні платіжних механізмів і, в разі потреби, внесенні змін до них.

Пункти 3 та 6:

3. Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної

Пункти 3 та 6 викласти у такій редакції:

3. Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України

Враховано.

Проект розпорядження викладено у новій редакції шляхом доповнення чинної редакції Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової

<p>комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221(із змінами), втрачає чинність через 12 місяців з дня набрання чинності цим розпорядженням.</p> <p style="text-align: center;">***</p> <p>6. Це розпорядження набирає чинності через 3 місяці з дня його офіційного опублікування.</p>	<p>від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221(із змінами), втрачає чинність через 12 місяців з дня набрання чинності цим розпорядженням.</p> <p style="text-align: center;">***</p> <p>6. Це розпорядження набирає чинності через 12 місяців з дня його офіційного опублікування.</p>	<p>відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за № 1483/20221(зі змінами), новим розділом, який стосується порядку укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.</p>
---	--	---

Проект Положення

<p>Пункт 1 розділу I:</p> <p>1. Це Положення розроблено відповідно до пункту 17.6 статті 17 Закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – Закон) з урахуванням Закону України “Про електронну комерцію” визначає особливості укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.</p>	<p style="text-align: center;">ПАТ «НАСК «Оранта» та ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>Пункт 1 розділу I:</p> <p>Це Положення розроблено відповідно до пункту 17.6 статті 17 Закону України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” (далі – Закон) з урахуванням норм, що регулюють порядок вчинення електронних правочинів (розділ III) Закону України “Про електронну комерцію” визначає особливості укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.</p> <p>Розповсюдження дії ЗУ «Про електронну комерцію» на правовідносини у сфері ОСЦПВВНТЗ без обмежень, призведе до суперечностей у правовому регулюванні відносин, зокрема:</p> <p>1.1) Відповідно до ч.2 ст.1 ЗУ «Про електронну</p>	<p>Враховано в іншій редакції.</p> <p>Проект розпорядження викладено у новій редакції шляхом доповнення чинної редакції Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 жовтня 2011 року № 673, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 грудня 2011 року за</p>
---	---	---

комерцію», дія цього Закону не поширюється на правочини, якщо: стороною правочину є орган державної влади або орган місцевого самоврядування в частині виконання ним функцій держави або місцевого самоврядування чи правочин вчиняється відповідно до Закону України "Про здійснення державних закупівель";

Відповідно до ч.1. ст. 36 ЗУ «Про публічні закупівлі», договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Враховуючи вищевикладене, Закон звужує коло суб'єктів, які мають право укладати договори в електронному вигляді. Норми даних Законів матимуть вищу юридичну силу, по відношенню до проекту Положення, що призведе до неоднозначної ситуації щодо укладення договорів з органами державної влади або місцевого самоврядування: укладання електронного договору протирічить Закону про електронну комерцію, а можливість укладання паперового відміняється Нацфінпослуг.

1.2.) Відповідно до ч.1ст. 8. ЗУ «Про електронну комерцію», правовий статус покупця (замовника, споживача) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції, права та обов'язки покупця (замовника, споживача) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції визначаються законодавством України, зокрема Законом України "Про захист прав споживачів".

Таким чином, страхувальник та потерпілий набувають правового статусу споживача, та користується спеціальними правами, передбаченими ЗУ «Про захист прав споживачів»

На правовідносини з укладення електронних полісів страхування, розповсюджуватиметься компетенція органів нагляду за додержання прав споживачів, визначених у розділі IV ЗУ «Про захист прав споживачів», що призведе до подвійного державного регулювання та нагляду з боку різних держорганів, що в свою чергу суперечить політиці дерегуляції господарської

№ 1483/20221(зі змінами), новим розділом, який стосується порядку укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Також у статті 3 Закону України «Про електронну комерцію» визначено, зокрема, такі поняття:

3) електронна форма представлення інформації - спосіб документування інформації, що означає створення, запис, передачу або збереження інформації у цифровій чи іншій нематеріальній формі за допомогою електронних, магнітних, електромагнітних, оптичних або інших засобів, здатних до відтворення, передачі чи зберігання інформації. **Електронною формою представлення інформації вважається документування інформації, що дає змогу її відтворювати у візуальній формі, придатній для сприйняття людиною;**

7) електронний правочин - дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснена з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Також абзацом третім частини третьої статті 12 Закону України «Про електронну комерцію»

	<p>діяльності. <i>Це стане законною підставою до застосування до Страховика спеціальних санкцій, передбачених ЗУ» Про захист прав споживачів», та застосування спеціальної підсудності за місцем проживання споживача, що крім усього іншого призведе до появи додаткового регулятора на ринку страхування.</i></p>	<p>передбачено, що під час використання електронної системи закупівель з метою подання тендерних пропозицій і здійснення їх оцінки <u>документи та дані створюються та подаються з урахуванням вимог Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг".</u> Статтю 1¹ Закону України «Про захист прав споживачів» визначено сферу дії цього Закону, а саме регулювання відносин між споживачами товарів (крім харчових продуктів, якщо інше прямо не встановлено цим Законом), робіт і послуг та виробниками і продавцями товарів, виконавцями робіт і надавачами послуг. Отже, зазначений проєкт розпорядження не обмежує права суб'єктів господарювання, які беруть участь в публічних закупівлях, а також не суперечить Закону України «Про захист прав споживачів», оскільки зазначений Закон розповсюджується на сферу надання страхових послуг із врахуванням особливостей, визначеними Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».</p>
<p>Пункти 1 та 2 розділу III:</p> <p>1. Для укладення внутрішнього</p>	<p>ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>Відповідно до п.1 розділу II проєкту Положення, для</p>	<p>Не враховано.</p> <p>Відповідно до статті 18 Закону</p>

страхування власник транспортного засобу через ІТС, вносить відомості необхідні для укладення такого договору (виражає намір укласти договір страхування). Перелік відомостей необхідних для укладення внутрішнього електронного договору страхування визначається Моторним (транспортним) страховим бюро України (далі – МТСБУ) та оприлюднюються на офіційній веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.

2. Страховик на підставі отриманої через ІТС заяви на страхування формує пропозицію укласти внутрішній договір страхування у формі проекту страхового полісу, яка реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Пропозиція укласти внутрішній договір страхування направляється страховиком власнику транспортного засобу через ІТС і є чинною до закінчення доби в якій вона була сформована.

укладення внутрішнього страхування власник транспортного засобу через ІТС, вносить відомості необхідні для укладення такого договору (виражає намір укласти договір страхування). Перелік відомостей необхідних для укладення внутрішнього електронного договору страхування визначається Моторним (транспортним) страховим бюро України (далі – МТСБУ) та оприлюднюються на офіційній веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.

У п. 2 розділу II проекту Положення, мова йде вже про заяву на страхування.

Заповнення заяви на страхування, передбачено **ст. 18 ЗУ «Про страхування»** як вираження наміру укласти договір страхування.

Проектом Положення, передбачено право заповнення заяви на страхування безпосередньо власником транспортного засобу, без можливості перевірки інформації Страховиком, що суперечить вимогам, Законодавства, з наступних підстав:

Відповідно до **ст. 18. ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»**

Фінансовим установам під час здійснення (надання) фінансових послуг забороняється вступати в договірні відносини з анонімними особами, відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки.

Фінансовим установам забороняється вступати в договірні відносини з клієнтами - юридичними чи фізичними особами у разі, коли виникає сумнів стосовно того, що особа виступає не від власного імені.

Відповідно до ч.3. ст.9. ЗУ "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення",

Ідентифікація, верифікація та вивчення клієнтів здійснюється у разі:

- встановлення ділових відносин (за винятком ділових відносин, встановлених на підставі

України «Про страхування» для укладення договору страхування страхувальник подає страховику письмову заяву за формою, встановленою страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. При цьому слід звернути увагу, що при укладанні договору страхування страховик має право запросити у страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки страховиком страхового ризику.

Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю відповідно до Закону України "Про дорожній рух" укладаються страховиками за умови проходження транспортними засобами обов'язкового технічного контролю, якщо вони згідно з протоколом перевірки технічного стану визнані технічно справними. Договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів укладаються на строк, що не перевищує строку чергового

договорів страхування за видами страхування іншими, ніж страхування життя, за якими клієнтом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 5000 гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті

- виникнення підозри.

Таким чином, обов'язок щодо ідентифікації клієнта та перевірки його повноважень на укладення договору страхування, чинним законодавством покладено на Страховика.

Крім того, на Страховика покладено обов'язок перевірки документів, що підтверджують наявність у власника пільг, передбачених **ч.2 ст.13 ЗУ «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»** (далі—ЗУ «Про ОСЦПВ»).

Однак, положенням не передбачено особливості порядку проведення ідентифікації та верифікації фізичних та юридичних осіб-страхувальників при укладенні електронного полісу, а також відповідальність страхувальника за надання недостовірної інформації.

ПАТ «НАСК «Оранта»

По-перше, проект Положення не містить обов'язку страховика підписати договір. Враховуючи те, що стаття 16 Закону України «Про страхування» передбачає обов'язковість підписання сторонами договору страхування, електронний договір ОСЦПВВНТЗ має бути підписаний, в тому числі і страховиком.

Закон України «Про електронну комерцію» передбачає 3 варіанти такого підпису, а також умови використання кожного з них.

Відповідно до статті 12 цього Закону, якщо відповідно до акта цивільного законодавства або за домовленістю сторін електронний правочин має бути підписаний сторонами, моментом його підписання є використання:

проходження транспортним засобом обов'язкового технічного контролю відповідно до вимог Закону України "Про дорожній рух".

Отже, за умови включення МТСБУ (яке є єдиним об'єднанням страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів за шкоду, заподіяну третім особам) до переліку відомостей, необхідних для укладення внутрішнього електронного договору страхування, усіх необхідних даних, в тому числі щодо пільгових категорій громадян та транспортних засобів, що підлягають технічному контролю, буде додержано умови Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

- електронного підпису або електронного цифрового підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", за умови використання засобу електронного цифрового підпису усіма сторонами електронного правочину;
- електронного підпису одноразовим ідентифікатором, визначеним цим Законом;
- аналога власноручного підпису (факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, іншого аналога власноручного підпису) за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів.

Так, електронний (або електронний цифровий) підпис може бути застосований за умови використання засобу електронного цифрового підпису усіма сторонами електронного правочину. Враховуючи те, що на практиці використання електронного цифрового підпису страхувальниками - фізичними особами мало ймовірно, підписання страховиком електронного договору ОСЦПВВНТЗ в такий спосіб буде можливим лише серед вузького кола клієнтів.

Водночас використання електронного підпису відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» можливе за умови погодження сторонами на договірних засадах використання такого способу. Враховуючи, що договір страхування повинен бути укладений у письмовій формі, логічно, що всі суттєві умови цього договору, в тому числі порядок його підписання, повинні визначатися теж у письмовій формі.

Стаття 3 Закону України «Про електронну комерцію» визначає одноразовий ідентифікатор як алфавітно-цифрову послідовність, яку отримує особа, що прийняла пропозицію (оферту) укласти електронний договір шляхом реєстрації в інформаційно-телекомунікаційній системі суб'єкта електронної комерції, що надав таку пропозицію. Таким чином, вказаною

нормою передбачається можливість використання одноразового ідентифікатора лише особою, яка прийняла пропозицію (оферту), тобто страхувальником.

Використання аналога власноручного підпису (зокрема, факсимільного відтворення підпису) можливе лише за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів. Необхідність наявності письмової згоди сторін зі зразками аналогів власноручних підписів виключає можливість застосування такого варіанту підписання електронного договору без попереднього укладення сторонами правочину у паперовій формі, що суперечить самій меті впровадження електронної форми договору.

Наведене вище свідчить про те, що законодавством фактично не передбачено належного механізму підписання страховиком електронного договору страхування. Вважаємо неприпустимим впровадження суспільно-значущого проекту на основі нормативно-правового акта з закладеними в ньому суперечностями та невизначеностями, сподіваючись на інертність та правове невігластво учасників цього ринку.

Тому, для впровадження електронного полісу ОСЦПВВНТЗ та усунення згаданої вище прогалини в проекті Положення пропонуємо врегулювати Положенням про особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ, як актом Цивільного законодавства, механізм підписання страховиком електронного договору страхування. Зокрема, вважаємо можливим визнати, що пропозиція страховика укласти внутрішній договір страхування є підписаною страховиком шляхом направлення ним такої пропозиції власнику транспортного засобу через ІТС. *Для цього пропонуємо в пункті 9 Розділу III проекту Положення про особливості укладання електронних договорів ОСЦПВВНТЗ слова «договір страхування вважається укладеним з моменту одержання страховиком відповіді» замінити словами «договір страхування вважається укладеним та підписаним обома сторонами з моменту*

	<i>одержання страховиком відповіді».</i>	
<p>Пункт 2 розділу III:</p> <p>2. Страховик на підставі отриманої через ІТС заяви на страхування формує пропозицію укласти внутрішній договір страхування у формі проекту страхового полісу, яка реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Пропозиція укласти внутрішній договір страхування направляється страховиком власнику транспортного засобу через ІТС і є чинною <u>до закінчення доби в якій вона була сформована.</u></p>	<p style="text-align: center;">ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>3.1) Відповідно до п.2 розділу III проекту Положення, Страховик на підставі отриманої через ІТС заяви на страхування <i>формує пропозицію укласти внутрішній договір страхування у формі проекту страхового полісу</i>, яка реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Пропозиція укласти внутрішній договір страхування направляється страховиком власнику транспортного засобу через ІТС і є чинною до закінчення доби в якій вона була сформована. Поняття доба не міститься у ЦК, у ЗУ «Про страхування» чи у ЗУ «Про ОСЦПВ» не зрозуміло, чи пропозиція діятиме до 24ої -00 години дня, коли пропозиція була зареєстрована, чи протягом 24-ох годин з моменту реєстрації пропозиції в ЦБД. <i>Оскільки заява може бути надіслана у неробочий час, а також, враховуючи що зазначений строк має значення і для підписання договору (п.6 Положення) вважаємо за необхідне прописати 24 години з моменту реєстрації в базі ЦБД.</i></p> <p style="text-align: center;">ПАТ «НАСК «Оранта»</p> <p>По-п'яте, як зазначено в п. 2 Розділу III Положення страховик на підставі отриманої через ІТС заяви на страхування формує пропозицію укласти внутрішній договір страхування у формі проекту страхового полісу, яка реєструється в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Пропозиція укласти внутрішній договір страхування направляється страховиком власнику транспортного засобу через ІТС і є чинною до закінчення доби, в якій вона була сформована.</p>	<p>Не враховано.</p> <p>У Цивільному кодексі України, зокрема у статтях 972 та 1220 міститься поняття «доба».</p> <p>Також зазначена норма передбачена у проекті розпорядження з метою унеможливлення надання пропозиції та укладання договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів <u>різними датами</u>, оскільки така ситуація буде призводити до розбіжностей між інформацією, що міститься у єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та інформацією, що міститься у примірнику такого договору, а також зміна дати укладання договору страхування <u>може призвести до суттєвого збільшення або зменшення страхового ризику</u>, що в свою чергу впливає на істотні умови такого договору страхування.</p>

	<p>Така ситуація, коли пропозиція дійсна лише до завершення доби суттєво ускладнює укладання електронних договорів з юридичними особами, котрі оплату за страхування здійснюють безготівково і витрачають на це не одну добу.</p> <p><i>Тому, задля вирішення цієї ситуації пропонується, щоб строк чинності пропозиції визначався страховиком в межах граничного строку, встановленого МТСБУ.</i></p>	
<p>Пункт 3 розділу III:</p> <p>3. Перелік відомостей, які повинні міститися у пропозиції укласти внутрішній договір страхування, затверджуються МТСБУ та оприлюднюються на офіційній веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.</p>	<p>ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>3.2.) Відповідно до П.3. розділу III проекту Положення, <i>перелік відомостей, які повинні міститися у пропозиції укласти внутрішній договір страхування, затверджуються МТСБУ та оприлюднюються на офіційній веб-сайті (веб-сторінці) МТСБУ.</i></p> <p>у п. 2 проекту Положення, зазначається, що пропозиція викладається у формі проекту полісу.</p> <p>Відповідно до ст. 17.2. ЗУ «Про ОСЦПВ» форма полісу, затверджується Уповноваженим органом за поданням МТСБУ.</p> <p>Відповідно до ч.1 ст.11 ЗУ «Про електронну комерцію», пропозиція укласти електронний договір (оферта) має містити істотні умови, передбачені законодавством для відповідного договору, і виражати намір особи, яка її зробила, вважати себе зобов'язаною у разі її прийняття.</p> <p><i>Враховуючи вищевикладене, форма оферти має затверджуватися Уповноваженим органом за поданням МТСБУ.</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Перелік випадків в яких Нацкомфінпослуг за поданням МТСБУ затверджує акти, що регулюють сферу обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, визначено у Законі України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» і зазначеним Законом не визначено погодження форми оферти, отже надання таких повноважень Нацкомфінпослуг підзаконним нормативно-правовим актом не є можливим.</p>
<p>Пункт 5 розділу III:</p> <p>5. Якщо власник транспортного засобу погоджується з отриманою пропозицією укласти внутрішній договір страхування, то він надає страховику через ІТС відповідь про прийняття пропозиції (акцепт) укласти внутрішній електронний договір і підписує внутрішній договір страхування через ІТС відповідно до</p>	<p>ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>3.3.) Відповідно до п. 5. Розділу III проекту Положення, якщо власник транспортного засобу погоджується з отриманою пропозицією укласти внутрішній договір страхування, то він надає страховику через ІТС відповідь про прийняття пропозиції (акцепт) укласти внутрішній електронний договір і <i>підписує внутрішній договір страхування через ІТС відповідно до законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у</i></p>	<p>Не враховано.</p> <p>Частиною дванадцятою статті 11 Закону України «Про електронну комерцію» визначено, що електронний договір, укладений шляхом обміну електронними повідомленнями, підписаний у порядку, визначеному статтею 12 цього Закону, вважається таким,</p>

законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції.

сфері електронної комерції.

Закон України «Про електронну комерцію» передбачає як мінімум 3 способи підписання електронного договору. Відповідно до ст.12, якщо відповідно до акта цивільного законодавства або за домовленістю сторін електронний правочин має бути підписаний сторонами, моментом його підписання є використання:

- електронного підпису або електронного цифрового підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", за умови використання засобу електронного цифрового підпису усіма сторонами електронного правочину;

- електронного підпису одноразовим ідентифікатором, визначеним цим Законом;

- аналога власноручного підпису (факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, іншого аналога власноручного підпису) за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів.

Підписи сторін - обов'язкова ознака письмової (в тому числі електронної) форми правочину відповідно до **ч.2 ст.207 ЦК.**

Підписи сторін, відповідно до **ст.16 ЗУ «Про страхування»** є істотною умовою договору страхування.

Вважасмо, що спосіб та порядок підпису електронного документа страхувальником та(або) уповноваженою особою страхувальника (в тому числі порядок підтвердження повноважень на підписання правочину від імені юридичної особи, а також спосіб та порядок підписання правочину з боку Страховика має бути конкретизований та передбачати можливість ідентифікації страхувальника.

ПАТ «НАСК «Оранта»

По-друге, пунктом 9 Розділу III проекту Положення про особливості укладання електронних

що за правовими наслідками прирівнюється до договору, укладеного у письмовій формі.

В свою чергу статтею 12 Закону України «Про електронну комерцію» зазначено, що моментом підписання електронного договору є використання:

- електронного підпису або електронного цифрового підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", за умови використання засобу електронного цифрового підпису усіма сторонами електронного правочину;

- електронного підпису одноразовим ідентифікатором, визначеним цим Законом;

- аналога власноручного підпису (факсимільного відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання, іншого аналога власноручного підпису) за письмовою згодою сторін, у якій мають міститися зразки відповідних аналогів власноручних підписів.

Враховуючи викладене вище, в разі дотримання страховиком та страхувальником вимог, визначених статтями 11 та 12 Закону України «Про електронну комерцію», вимоги статті 16

договорів ОСЦПВВНТЗ передбачено, що Внутрішній договір страхування вважається укладеним з моменту одержання страховиком відповіді про прийняття власником транспортного засобу пропозиції укласти внутрішній договір страхування.

В той же час, відповідно до пункту 5 згаданого проекту, якщо власник транспортного засобу погоджується з отриманою пропозицією укласти внутрішній договір страхування, то він надає страховику через ІТС відповідь про прийняття пропозиції (акцепт) укласти внутрішній електронний договір і підписує внутрішній договір страхування. З наведеного можна зробити висновок, що вказана норма розділяє поняття «відповідь про прийняття пропозиції (акцепт)» та «підписання внутрішнього договору страхування» та на підставі пункту 9 Положення дає підстави вважати, що договір може вважатися укладеним і без його підписання страхувальником, що суперечить законодавству у зв'язку з наступним.

Відповідно до частини 1 статті 638 Цивільного кодексу України договір є укладеним, якщо сторони в належній формі досягли згоди з усіх істотних умов договору. При цьому належною формою для договору страхування, як зазначено в статті 981 Цивільного кодексу України, є письмова форма.

Згідно з частиною 2 статті 207 Цивільного кодексу України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами). Тобто до моменту підписання договору страхування відсутні підстави стверджувати про надання договору письмової форми, що виключає можливість визнання такого договору укладеним.

У зв'язку з наведеним, вважаємо, що передбачена проектом Положення конструкція «надає відповідь про прийняття пропозиції і підписує договір» має бути замінена на «надає відповідь про прийняття пропозиції шляхом підписання договору».

Закону України «Про страхування» щодо умов, які повинен містити договір страхування, в тому числі підписи сторін, буде дотримано.

Пункти 6, 9 та 10 розділу III:

6. Після підписання власником транспортного засобу внутрішнього договору страхування, в порядку визначеному цим Положенням, до закінчення доби в якій була сформована пропозиція, укласти внутрішній договір страхування, страховик зобов'язаний зареєструвати страховий поліс в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та направити страхувальнику підтвердження вчинення електронного правочину (укладення електронного договору страхування) шляхом надсилання електронного документу – візуальної форми страхового полісу.

9. Внутрішній договір страхування вважається укладеним з моменту одержання страховиком відповіді про прийняття власником транспортного засобу пропозиції укласти внутрішній договір страхування.

10. Внутрішній договір страхування набирає чинності з моменту початку його дії, зазначеного у страховому полісі, але не раніше дати його реєстрації у єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

ПрАТ «СГ «ТАС»

3.4.) Відповідно до п.6. проекту Положення, після підписання власником транспортного засобу внутрішнього договору страхування, в порядку визначеному цим Положенням, до закінчення доби в якій була сформована пропозиція, укласти внутрішній договір страхування, страховик зобов'язаний зареєструвати страховий поліс в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та направити страхувальнику підтвердження вчинення електронного правочину (укладення електронного договору страхування) шляхом надсилання електронного документу – візуальної форми страхового полісу.

Відповідно до п.9. проекту Положення, внутрішній договір страхування вважається укладеним з моменту одержання страховиком відповіді про прийняття власником транспортного засобу пропозиції укласти внутрішній договір страхування.

Відповідно до п.10. проекту Положення, внутрішній договір страхування набирає чинності з моменту початку його дії, зазначеного у страховому полісі, але не раніше дати його реєстрації у єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Відповідно до **ч.4 ст.18 ЗУ «Про страхування»**, договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

Відповідно до ч.4 статті 13 ЗУ «Про електронну комерцію», якщо особа, яка одержала пропозицію укласти електронний договір (оферту), протягом строку для відповіді не здійснила оплату відповідно до

Не враховано.

Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» не визначено порядку та строку набрання чинності договором обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Зразком типового поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 29.08.2011 № 558, визначено основні дані та інформація, яка повинна міститися у такому договорі, в тому числі строк дії договору. Також у типовому полісі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів визначено, що договір (поліс) набирає чинності з початку зазначеного строку його дії.

Отже, на сьогодні Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників

зазначених у пропозиції умов, така пропозиція вважається неприйнятною.

У проекті Положення не містяться відомості, щодо моменту внесення страхового платежу, також відсутня залежність набрання чинності договором страхування від внесення страхового платежу.

Крім того, не передбачено право Страховика відмовитися від укладення договору у випадку відсутності оплати страхового платежу.

Не врегулювання даного питання, може призвести до фактів шахрайства з боку страхувальників та значного збільшення обсягів дебіторської заборгованості Страховика.

Крім того, враховуючи, що страхувальник--Власник ТЗ (у значенні ЗУ «Про ОСЦПВВНТЗ) – юридична та фізична особи, які відповідно до законів України є **власниками або законними володільцями** (користувачами) наземних транспортних засобів на підставі **права власності, права господарського відання, оперативного управління**, на основі договору оренди або **правомірно експлуатують транспортний засіб** на інших законних підставах;

Страхувальник самостійно заповнює свої дані, і СК не зможе перевірити його місце реєстрації, дату народження і т.д.

Вимоги про стягнення страхового платежу до власника ТЗ (за техпаспортом) за договором, укладеним іншою особою не передбачений. Враховуючи викладене, у випадку укладення договору страхувальником (не власником за техпаспортом) із неправдивими ідентифікаційними даними та несплати ним страхового платежу, можливість стягнення дебіторської заборгованості у судовому порядку буде відсутня, а страховий захист діятиме, враховуючи викладені вище зауваження щодо набрання договором чинності та неможливості його припинення через несплату страхового платежу. Так само будуть ускладнена можливість стягнення дебіторської заборгованості у судовому порядку, а страховий захист діятиме у випадку

наземних транспортних засобів» не визначено строки набрання чинності договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Також слід враховувати, що у відповідності з пунктом 14.2 статті 14 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» страховик не може відмовити будь-якому страхувальнику в укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності.

Також в запропонованій редакції проекту розпорядження передбачена можливість укладання договорів як у паперовій так і у електронній формі.

укладання договору безпосередньо з власником ТЗ оскільки відсутній механізм його ідентифікації.

ПАТ «НАСК «Оранта»

По-третє, звертаємо увагу, що проект Положення не може бути прямо застосовано до укладення електронних договорів ОСЦПВВНТЗ з пільговими категоріями власників транспортних засобів та з власниками транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, відповідно до Закону України “Про дорожній рух”. Так, в п. 2 і 3 Розділу II використовуються норми:

- застосовувати коригуючі коефіцієнти відповідно до схеми застосування коригуючих коефіцієнтів при укладанні договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, наведеної в додатку до цього Положення;

- укладати договори обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, що підлягають обов'язковому технічному контролю, відповідно до Закону України “Про дорожній рух”, за умови проходження зазначеними транспортними засобами обов'язкового технічного контролю, якщо вони згідно з протоколом перевірки технічного стану визнані технічно справними на строк, що не перевищує строку чергового проходження транспортним засобом обов'язкового технічного контролю відповідно до вимог Закону України “Про дорожній рух”.

Зазначені норми повинні контролюватися страховиком. Такий контроль може здійснюватися трьома шляхами:

- 1) технічними запитами до відповідних загальнодержавних електронних баз даних;
- 2) наданням клієнтом сканованих копій відповідних документів;
- 3) наданням клієнтом оригіналів відповідних документів.

	<p>Але, перші два способи нормативно на сьогодні не врегульовані, а застосування третього суперечить меті запровадження електронних договорів.</p> <p>Аналогічно, на страховика покладено й контроль за наявністю у страхувальників документів, що посвідчують його право на укладення договорів ОСЦПВВНТЗ на пільгових умовах, що неможливо забезпечити без прямих контактів з страхувальником.</p> <p>Тому пропонуємо унормувати проектом Положення особливості укладання електронних договорів у зазначених випадках.</p>	
<p>Пункт 2 розділу I:</p> <p>2. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>1) внутрішній договір страхування – електронний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, який діє виключно на території України;</p> <p>2) страховий поліс – єдина форма внутрішнього договору страхування, яка посвідчує укладення такого договору;</p> <p>3) інформаційно-телекомунікаційна система (далі – ІТС) – сукупність інформаційних та телекомунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле і використовується страховиком для укладання внутрішніх договорів страхування у відповідності до вимог законодавства, що регулює організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції;</p> <p>4) Уповноважений орган –</p>	<p>ПрАТ «СГ «ТАС»</p> <p>IV. Абз 1) п.2, розд.1 проекту Положення, внутрішній договір страхування – електронний договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, який діє виключно на території України;</p> <p>Абз 1) п.2, розд.1 проекту Положення, страховий поліс – єдина форма внутрішнього договору страхування, яка посвідчує укладення такого договору;</p> <p>Абз 4) п.1, розд.2 проекту Положення, посвідчувати факт укладення внутрішнього договору страхування страховим полісом;</p> <p>Відповідно до п.6. проекту Положення, після підписання власником транспортного засобу внутрішнього договору страхування, в порядку визначеному цим Положенням, до закінчення доби в якій була сформована пропозиція, укласти внутрішній договір страхування, страховик зобов'язаний зареєструвати страховий поліс в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та направити страхувальнику підтвердження вчинення електронного правочину (укладення електронного договору страхування) шляхом надсилання електронного документу – візуальної форми страхового полісу.</p>	<p>Враховано в іншій редакції.</p> <p>Відповідно до статті 3 Закону України «Про електронну комерцію» електронна форма представлення інформації <u>це спосіб документування інформації</u>, що означає створення, запис, передачу або збереження інформації у цифровій чи іншій нематеріальній формі за допомогою електронних, магнітних, електромагнітних, оптичних або інших засобів, здатних до відтворення, передачі чи зберігання інформації. Електронною формою представлення інформації вважається <u>документування інформації</u>, що дає змогу її відтворювати <u>у візуальній формі, придатній для сприйняття людиною</u>. Після набрання чинності розпорядження факт укладання договору страхування, з урахуванням статті 18 Закону</p>

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Пункт 6 розділу II:

6. Після підписання власником транспортного засобу внутрішнього договору страхування, в порядку визначеному цим Положенням, до закінчення доби в якій була сформована пропозиція, укласти внутрішній договір страхування, страховик зобов'язаний зареєструвати страховий поліс в єдиній централізованій базі даних щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та направити страхувальнику підтвердження вчинення електронного правочину (укладення електронного договору страхування) шляхом надсилання електронного документу – візуальної форми страхового полісу.

Відповідно до ст. 18 ЗУ «Про страхування», факт укладення договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом), що є формою договору страхування

Відповідно до ст.1.8 ЗУ «Про ОСЦПВ», страховий поліс—єдина форма внутрішнього договору страхування, яка посвідчує укладення такого договору.

Відповідно до п.п. г) п.2.1 розділу 2 Правил дорожнього руху, водій механічного транспортного засобу повинен мати при собі: поліс (сертифікат) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Водії, які відповідно до законодавства звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів на території України, повинні мати при собі відповідні підтвердні документи (посвідчення).

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про електронні документи та електронний документообіг», візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною.

Таким чином, згідно чинного законодавства, візуальна форма полісу, це лише форма сприйняття документу, а не окремий документ з власними реквізитами.

Водночас у проекті Технічного опису поліса обов'язкового страхування затверджується зразок візуальної форми полісу страхування.

Запровадження електронного полісу ОСЦПВ, потребує одночасного внесення змін до Закону «Про ОСЦПВ» та підзаконних нормативних актів, зокрема Правил дорожнього руху.

України «Про страхування», буде посвідчуватися єдиною формою внутрішнього договору страхування.

З метою виконання вимог Закону України «Про дорожній рух» та Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306, страхувальники або особи, відповідальність яких застрахована, можуть використовувати друкований варіант візуальної форми страхового полісу, надісланий страховиком.

Також до Зразку типового поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, затвердженого розпорядженням Держфінпослуг від 29.08.2011 № 558, буде внесено відповідні зміни.

Пункт 8 розділу III:

8. Разом із підтвердженням вчинення електронного правочину страховик направляє страхувальнику:

ПрАТ «СГ «ТАС»

V. Відповідно до п.8 проекту Положення, разом із підтвердженням вчинення електронного правочину страховик направляє страхувальнику:

Не враховано.

Відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників

1) перелік представників страховика, уповноважених виконувати функцію такого страховика щодо опрацювання претензій;

2) спеціальний знак, що затверджується Уповноваженим органом за поданням МТСБУ;

3) бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка.

1) перелік представників страховика, уповноважених виконувати функцію такого страховика щодо опрацювання претензій;

2) спеціальний знак, що затверджується Уповноваженим органом за поданням МТСБУ;

3) бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка.

Даний обов'язок передбачений також і ст. 17.5. ЗУ «**Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів**».

Водночас, проектом Положення не конкретизовано форму документу (електронну). Наразі дані документи затверджені та існують виключно у паперовій формі, у вигляді спеціального бланку.

Вважаємо, що у випадку запровадження електронного полісу, необхідно одночасно запроваджувати електронну форму бланку повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (Європротоколу) та спецзнака.

ПАТ «НАСК «Оранта»

По-четверте, в п. 8 Розділу III Положення зазначено, що разом із підтвердженням вчинення електронного правочину страховик направляє страховальнику: спеціальний знак, що затверджується Уповноваженим органом за поданням МТСБУ та бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду встановленого МТСБУ зразка. Як відомо, форма спеціального знаку до поліса ОСЦПВВНТЗ встановлена та затверджена Нацкомфінпослуг як паперового документа. Щодо електронних форм зазначених документів ні Положення, ні інші нормативні документи Нацкомфінпослуг жодних унормувань не містять. Тому пропонуємо зазначити, що обидва документа направляються у електронній формі. Відповідно пропонуємо долучити до пакета документів з впровадження електронного поліса також й проект Розпорядження Нацкомфінпослуг щодо затвердження

наземних транспортних засобів» при укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності страховик зобов'язаний безоплатно видати страховальнику спеціальний знак, що затверджується

Уповноваженим органом за поданням МТСБУ, та бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду

встановленого МТСБУ зразка, а також перелік представників страховика, уповноважених виконувати функцію такого страховика щодо опрацювання претензій в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

На сьогодні, не встановлено форму спеціального знака і визначено розпорядженням Держфінпослуг від 26.06.2007 № 7495 тільки порядок заповнення і використання спеціального знака, що видається страховальнику при укладенні договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, яким не визначено надання такого спеціального знака виключно у паперовій формі.

В свою чергу бланк повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду затверджено протоколом

	нового зразка спеціального знака.	Президії МТСБУ від 08.09.2016 № 386/2016. В разі необхідності внесення змін в зазначені акти з метою приведення у відповідність із положеннями цього проекту розпорядження, зазначені зміни буде внесено в період до <u>набрання чинності цим розпорядженням.</u>
--	-----------------------------------	--

Заступник директора
департаменту страхового
регулювання та нагляду -
начальник відділу
інспектування та захисту
прав споживачів
на ринку страхування

Р. Шимановська

[Мапа сайту](#)

[Підписка на новини RSS](#)

[Розкриття інформації НПФ](#)

[Українська](#)

[Русский](#)

[English](#)

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Пошук

Лист Голові комісії

[Інформація про Нацкомфінпослуг](#)

[Законодавство у сфері ринків фінансових послуг](#)

[Діяльність Нацкомфінпослуг](#)

[Державний реєстр фінансових установ, інші реєстри та переліки](#)

[Адміністративні послуги та довідкова інформація](#)

[Доступ до публічної інформації](#)

[Новини, події, обговорення](#)

[Звернення громадян](#)

17.02.2017 15 лютого 2017 року в Нацкомфінпослуг відбулася зустріч із представниками проекту USAID «Кредитування сільськогосподарських виробників» (CAP) в Україні

Новини за **категоріями** **ринками** **усі**

Очищення влади

Запобігання корупції

Сервісний центр

Рішення, прийняті за результатами розгляду справ про правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг

Комплексна інформаційна система

Головні події

30 Травня 2017

У рамках інструменту Європейської Комісії TAIEХ відбувся семінар на тему «Регулювання фінансового лізингу»

30 Травня 2017

Нацкомфінпослуг прийняла розпорядження про внесення змін до розпорядження від 22.12.2015 №3378 «Про забезпечення реалізації персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

24 Травня 2017

Звертаємо увагу фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб - лізингодавців, які за своїм правовим

[Всі Головні події](#)

Рішення комісії

20 Вересня 2016

Нацкомфінпослуг виключено з Державного реєстру фінансових установ 41 фінансову установу та з Реєстру осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, 27 лізингових компаній.

7 Вересня 2016

Інформаційні повідомлення

9 Червня 2017

Екзаменаційна (атестаційна) комісія з проведення екзамену на відповідність знань професійним вимогам за програмами підвищення кваліфікації

9 Червня 2017

Екзаменаційна (атестаційна) комісія з проведення екзамену на відповідність знань професійним вимогам за програмами підвищення кваліфікації

7 Червня 2017

ПОРЯДОК ДЕННИЙ відкритого засідання Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, 8 червня 2017 року

[Всі Інформаційні повідомлення](#)

Проекти регуляторних актів

8 Червня 2017

Повідомлення про оприлюднення проекту розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»

Нацкомфінпослуг виключила з Державного реєстру фінансових установ 41 фінансову установу.

27 Травня 2015

РІШЕННЯ, ПРИЙНЯТІ НА ЗАСІДАННЯХ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ

[Всі Рішення комісії](#)

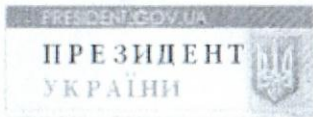

1 Червня 2017

Інформаційне повідомлення про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів”

20 Травня 2017

[Всі Проекти регуляторних актів](#)

[Мапа сайту](#)

[Підписка на новини RSS](#)

[Розкриття інформації НПФ](#)

[Українська](#)

[Русский](#)

[English](#)

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Пошук

Лист Голові комісії

[Інформація про Нацкомфінпослуг](#)

[Законодавство у сфері ринків фінансових послуг](#)

[Діяльність Нацкомфінпослуг](#)

[Державний реєстр фінансових установ, інші реєстри та переліки](#)

[Адміністративні послуги та довідкова інформація](#)

[Доступ до публічної інформації](#)

[Новини, події, обговорення](#)

[Звернення громадян](#)

[Головна](#) [Новини](#) [Проекти регуляторних актів](#) 8 Червня 2017, 15:06

Повідомлення про оприлюднення проекту розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів»

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повідомляє про оприлюднення доопрацьованого проекту розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Змін до Положення про особливості укладання договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» (далі – проект розпорядження).

Метою прийняття проекту розпорядження є:

- забезпечення прийняття регуляторного акта, що сприятиме суттєвому скороченню часових та матеріальних витрат суб'єктів господарювання:

Очищення влади

Запобігання корупції

Сервісний центр

Рішення, прийняті за результатами розгляду справ про правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг

Комплексна інформаційна система

- зменшення розміру винагороди страховим агентам при укладанні внутрішніх договорів страхування, що суттєво впливає на платоспроможність страховиків і формування страхових резервів за цим видом страхування;

- зменшення кількості випадків порушень прав споживачів страхових послуг, шляхом унеможливлення випадків надання страховиком або страховим агентом поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів у паперовому вигляді без відповідної реєстрації в ЄЦБД або укладання страховиком договорів страхування після анулювання такого страховику ліцензії на провадження відповідного виду страхування;

- створення додаткових стимулів для підвищення конкуренції на ринку страхових послуг внаслідок застосування сучасних ІТ-технологій;

- зменшення адміністративних затрат Нацкомфінпослуг при розгляді скарг та звернень фізичних та юридичних осіб щодо невиконання страховиками зобов'язань за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

- забезпечення укладання електронних договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів із перехідним періодом, що забезпечує можливість укладання таких договорів одночасно у паперовій та електронній формі, що враховує потреби споживачів страхових послуг, які не мають технічної можливості укласти електронний договір (враховуючи необхідність забезпечення надання страхових послуг на всій території України).

Прийняття регуляторного акта сприятиме ефективному виконанню покладених на Нацкомфінпослуг повноважень щодо державного регулювання діяльності з надання фінансових послуг та захисту прав споживачів на ринку страхування.

[Аналіз регуляторного впливу](#)

[Проект розпорядження](#)

Проект Положення

[Перейти до списку новин](#)

[Версія для друку](#)

